

چهره هفته

درگذشت صاحب فرهنگ

◀ «آریان‌پور» برای

خیلی از ما یک اسم و عنوان نبود؛ چیزی شبیه یک برند بود.

فرهنگ لغات آریان‌پور

که یک نسخه از آن در بسیاری از خانه‌ها و مدرسه‌ها وجود داشت یا آموزشگاه‌های آریان‌پور این حس را ایجاد می‌کرد که نه با یک شخص که با یک نشان طرفیم اما واقعیت ماجرا این است که این نام و نشان از فرهنگ‌دوستی یک انسان سرچشمه می‌گرفت؛ انسانی که دیگر در میان ما نیست. شاید در سال‌های تحصیل یا حتی بعد از آن هم به این مرد که خدماتی انجام داده بود، توجه نکرده باشیم اما در هر صورت چیزی از این واقعیت کم نمی‌شود که منوچهر آریان‌پور یکی از مردان بزرگ فرهنگ این سرزمین بود. منوچهر آریان‌پور، چهره این هفته ماست البته نه به انتخاب خودمان؛ همه سال‌هایی که او صرف خدمت به فرهنگ و ادبیات وطن کرده، دلیلی است تا بار دیگر یادی کنیم از تلاش‌ها و دستاوردهای او برای همه مردم ایران و نیز اهالی کاشان و یادش را گرامی بداریم. منوچهر آریان‌پور اواسط همین هفته در ۹۲‌سالگی در آمریکا درگذشت. او فرهنگ‌نویس، مترجم و صاحب «فرهنگ لغت آریان‌پور» بود که یادگار مهمی برای علاقه‌مندان به کسب علم و دانش محسوب می‌شود.

منوچهر آریان‌پور هفتم شهریور ۱۳۰۸ در کاشان به دنیا آمد و سال ۱۳۴۸ مدرسه‌عالی ترجمه را به کمک پدرش بنیانگذاری کرد. سال ۱۹۵۸ با نگارش رساله‌ای درباره والتر رالی از دانشگاه کلرادو دکترای گرفت و در سال‌های آغازین دهه ۱۳۵۰ به کمک دانشجویان و برخی استادان همان مدرسه‌عالی تألیف «فرهنگ آریان‌پور» را شروع کرد که نتیجه‌اش همان فرهنگ لغات فارسی‌به‌انگلیسی و انگلیسی‌به‌فارسی با نام آریان‌پور است.

او پس از فارغ‌التحصیلی در دانشگاه‌های آمریکا تدریس هم می‌کرد و سال‌های زیادی خارج از کشور سکونت داشت اما از وطن غافل نبود. منوچهر آریان‌پور سال ۱۳۷۸ کل اموال موروثی خاندان آریان‌پور کاشانی را به دانشگاه کاشان هدیه کرد. او همچنین علاوه بر این حق تألیف کتاب‌های خود را پس از مرگ به این دانشگاه واگذار کرد.

در گزارشی که ایسنا منتشر کرده، اعلام شده که عباس کتابی، سرپرست دانشگاه کاشان در پیامی درگذشت منوچهر آریان‌پور را تسلیت گفته و نوشته است: «درگذشت آقای دکتر منوچهر آریان‌پور کاشانی، فرهنگ‌نویس نامی معاصر و از خیرین دانشگاه کاشان را تسلیت عرض می‌کنم. دکتر آریان‌پور علاوه بر آن‌که با فرهنگ‌های لغت و مطالعاتش در ریشه‌یابی لغات مشترک فرهنگ‌های هند و اروپایی شناخته شده است، در اوج وطن‌دوستی و علاقه به ایران، همه آموخته‌ها و اندوخته‌های خودش را رازانی مردم سرزمینش می‌دانست.

او سال‌ها در دفعات مختلف به ایران، زادگاهش کاشان و دانشگاه کاشان آمد و برای دانشجویان و اساتید کرسی درس و سخنرانی علمی عمومی برگزار کرد و با حضور در مجامع مختلف به ترغیب و تشویق اقشار مختلف مردم از دانش‌آموزان تا دانشگاهیان و عموم شهروندان پرداخت. بخشش حق‌التألیف کتاب‌ها، املاک موروثی در ایران و اعطای جایزه سالانه آریان‌پور بخشی از اقدامات مهرورزانه این استاد میزز و فرهنگ‌دوست در دانشگاه کاشان بوده

است. برای آن مرحوم که در زمان حیات خود ضمن دارابودن روحیه‌ای بانشاط، علاقه وافری به علم و دانش نیز داشت، رحمت و غفران الهی را آرزومندم.»

برگزاری «سوگواره شعر فاطمی»

مراسم «سوگواره شعر فاطمی» برگزار می‌شود. این مراسم همزمان با ایام شهادت حضرت فاطمه زهرا(س) روز شنبه (۱۱ دی‌ماه) از ساعت ۱۸ در تالار وحدت برگزار می‌شود. این مراسم با اجرای نجم‌الدین شریعتی و با شعرخوانی محمدعلی مجاهدی، سیدمحمد جواد شرافت، محسن ناصحی، محسن عرب‌خالقی، رضاخورشیدی، محمد غفاری و سیدحمیدرضا برقی همراه خواهد بود.

نظر شجاعی طباطبایی درباره جشنواره تجسمی فجر

سیدمسعود شجاعی طباطبایی گفت: آیا صرفاً می‌خواهیم عده‌ای جوان آثارشان را در جشنواره تجسمی فجر مدتی محدود

در جایی به نمایش بگذارند و بعد همه چیز تمام شود؟ آقای نجابتی پیشنهادی مطرح کرده بود مبنی بر این‌که منتخبی از آثار را در فضای عمومی شهر نمایش دهیم. حتی خوب است بعضی از آنها تبدیل به محصولاتی شوند که وارد زندگی مردم شود. به نظر من جشنواره هنرهای تجسمی فجر باید آثار هنرمندان را به فروش بگذارد.

به تیتراژ دقت نکنید!

چند روز پیش فیلم‌های بخش مسابقه چهلمین جشنواره فیلم فجر اعلام شد، ۲۲ فیلمی که سودای سیمرغ دارند و بسته به ترکیب و نظر هیات داوران، ممکن است نامزد یا برنده شوند. بلافاصله پس از اعلام این لیست، برخی نظرات مخالف منتشر شد و البته همچنان ادامه دارد. بیشتر در این باره که کارگردان بسیاری از فیلم‌ها، نام‌آشنا نیستند، تهیه‌کننده‌ها مشکوک‌اند، حتی کار به کشف روابط فامیلی و ردیابی انحصارطلبی در سینمای ایران هم رسید و با همین میانی استدلالی، به نتیجه‌گیری‌های شتابزده در مورد کیفیت فیلم‌ها و کل جشنواره هم رسیده و پیشاپیش آن را بهاری بی‌رقم دانسته‌اند که سال بی‌بار سینمای ایران را می‌توان از آن پیش‌بینی کرد؛ به‌ویژه پس از دو سال خاموشی تلخ و اجباری چراغ سینمای ایران به دلیل کابوس فراگیر کرونا.

به عنوان منتقد فیلم عرض می‌کنم که آنچه مبنای ارزیابی کیفیت فیلم است، فقط و فقط خود فیلم است، نه نام‌هایی که در تیتراژ نوشته شده است. تا وقتی فیلم‌ها را ندیده‌ایم، هرگونه پیش‌داوری؛ عجولانه، ناکارآمد و کم‌ارزش است و اصلاً چرا باید اصرار داشته باشیم که پیش از فیلم‌ها، آنها را تحقیر و مطرود کنیم؟! حتی برعکس، ستایش پیشاپیش آثار براساس نامداری و پیشکشوتی سازندگان‌شان رویه ناصوابی است. نمونه‌ها در این باب کم نیستند. شاید همان نام‌های تازه‌وارد، همه را غافلگیر کنند. سعید روستایی و «ابد و یک روز» که یادمان نرفته و چه‌بسا آدم معروف‌ها، فیلم‌هایی بسازند که باعث شگفت معکوس شوند. معروف‌ترین مثالش هم مسعود کیمیایی است؛ یا فیلم‌هایی که در چند دهه اخیر ساخته. با این وجود حتی، نباید گمان کرد فیلم آخر ایشان که قرار است در جشنواره امسال به نمایش درآید، پیشاپیش مایوس‌کننده است. چه‌بسا شاهکاری شده باشد و همه خوشحال شویم.

من خودم همواره در سی دوره جشنواره‌ای که از سال ۷۰ تاکنون تجربه کرده‌ام، خوش‌بینانه، در انتظار تماشای فیلم‌های خوب، خیلی خوب، حتی شاهکار هستم و معمولاً پس از هر جشنواره، فیلم‌هایی برای انتخاب، وجود داشته‌اند. بارها پیش آمده فیلمی را به دلیل ناشناختگی عوامل سازنده و نبود کنجکاوی کافی در اهالی رسانه در زمان نامناسبی نمایش داده‌اند، عده کمی دیده‌اند و بعد معلوم شده چه فیلم درخشانی بوده و همه به دنبال نمایش دوباره و دیدار آن بوده‌اند، گاه برعکس، فیلم بزرگان را کف سالن نشسته و دیده‌اند و بعد، پشیمان از وقتی که هدر رفته است.

حرفم این نیست که تهیه‌کننده یا سرمایه‌گذار اهمیت ندارد. کشف روابط پنهان، پولشویی‌ها، سرمایه‌های کثیف، مافیای ساخت و نحوه توزیع کلان سرمایه‌های غیرخصوصی، نیاز مهم سینمای ایران برای ایجاد فضایی عادلانه و شایسته سالار است. اما اینها مبنای «نقد فیلم» نیست. اگر فیلم خوبی با سرمایه و روابط بدی ساخته شود، باعث نادیده‌انگاری کیفیت فیلم نمی‌شود. ضمن این‌که خوب بودن فیلم به معنای تریزه گناهکاری‌های منتهی به ساخت آن نیست، حتماً باید محاکمه و مجازات شوند، اما این مجازات به معنای ندیده‌انگاری کیفی فیلم نیست. کم‌الین‌که تهیه‌کننده شاهکار «درباره‌الی» سال‌ها بعد به عنوان متهم مالی در دادگاه حاضر شد، البته نه به دلیل آن فیلم. اصلاً فرض کنیم هیتلر فیلم درخشانی ساخته باشد؛ فرض محال که محال نیست. جنایات او باید جدا از نقد فیلمی که ساخته ارزیابی شود و این دو، لازم و ملزوم هم نیستند. اجزای مختلف را باید جداگانه بررسی کرد.

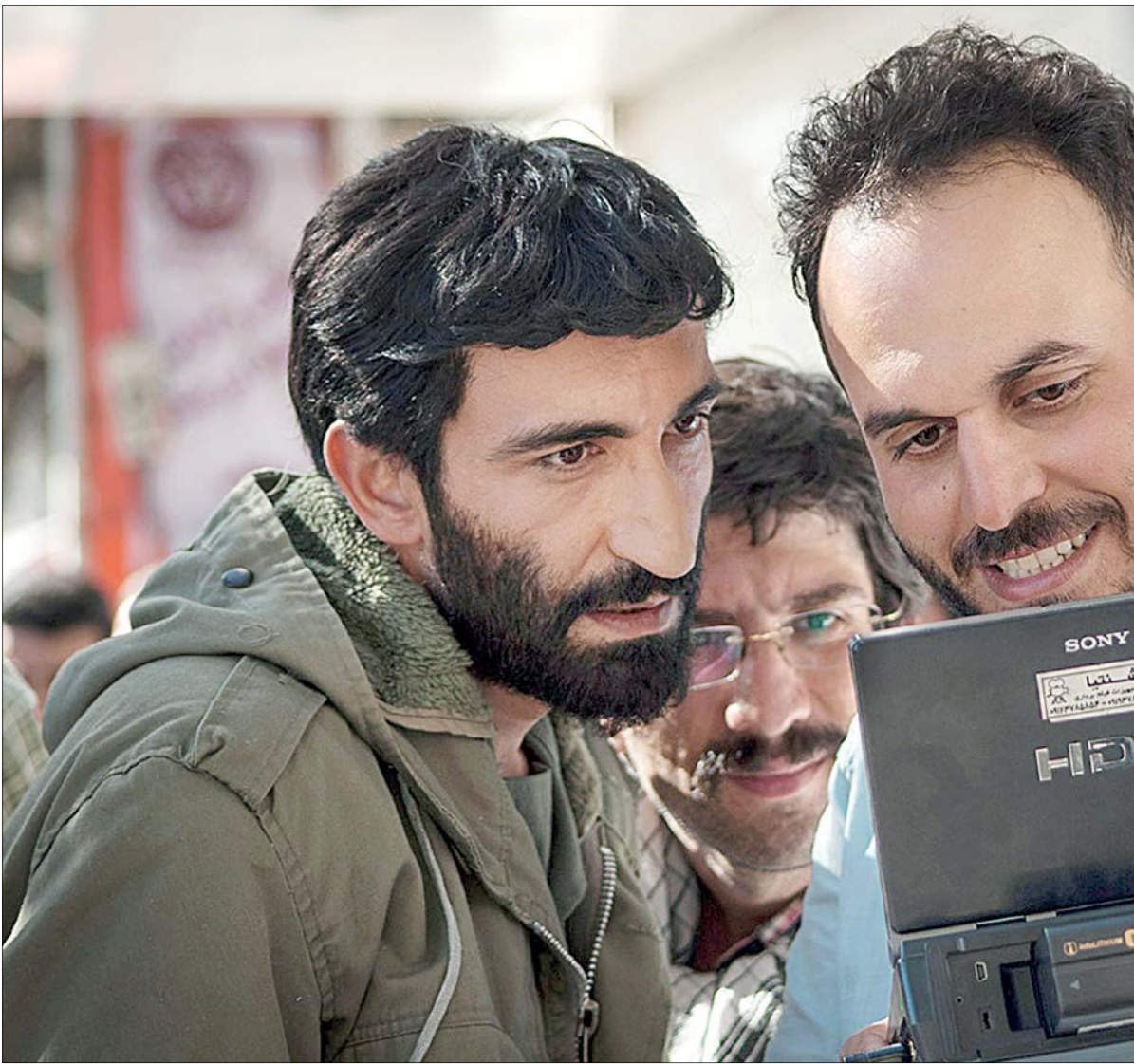
اصالت «نقد فیلم» نباید با هیچ حاشیه‌ای مخدوش شود. پیشنهاد می‌کنم تا تماشای فیلم‌های جشنواره، نه ساز مخالف در دست بگیریم و نه شیپور ستایش بزنیم، صبر کنیم، ببینیم و بعد نظر دهیم. حتی اگر پس از جشنواره معلوم شود که همان پیش‌بینی‌های منفی درست بوده و همه فیلم‌ها مزخرف باشند (که خیلی بعید است)، دلیلی بر درستی چنین روشی نیست. با یکی دو ماه صبوری، هیچ بنیانی سست نمی‌شود و هیچ امتیازی از کسی سلب نمی‌شود.

دکتر مصطفی جلالی فخر

منتقد سینما

هادی حجازی قر به عنوان یک کارگردان فیلم‌اولی با محمدحسین مهدویان در جشنواره امسال رقابت می‌کند

۱۹ اردیبهشت)، امیرحسین عسگری (بدون مرز)، حمیدرضا قطبی (جامه‌دران)

سی‌و دومین دوره: جمشید محمودی (چند متر مکعب عشق) بهترین فیلم و بهترین کارگردانی نگاه نو، نیما جاویدی (ملبورن)، هومن سیدی (سیزده)، آرتینا موگویی (تراژدی)، برزو نیک‌نژاد (ناخوابسته)، محمدهادی نائیجی (حق سکوت) بهترین فیلمنامه نگاه نو

سی‌و یکمین دوره: بهروز شعبی (دهلیز) بهترین فیلم نگاه نو، هادی مقدم‌دوست (سربه مهر) بهترین کارگردانی نگاه نو، بهنام بهزادی (قاعده تصادف) بهترین فیلمنامه در بخش ملی، بهترین فیلم، بهترین کارگردان و بهترین فیلم از نگاه تماشاگران در بخش بین‌الملل

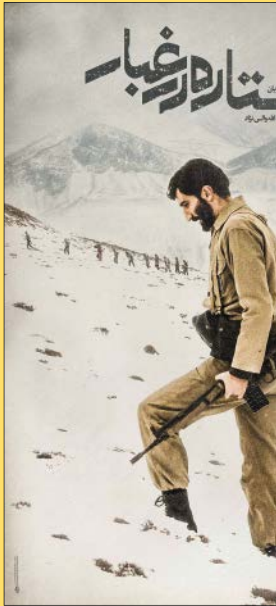
سی‌امین دوره: رضا عطاران (خوابم میاد) بهترین کارگردانی نگاه نو، مانلی شجاعی‌فرد (میگرن) لوح تقدیر بهترین کارگردانی نگاه نو، پیمان معادی (برف روی کاج‌ها) بهترین فیلم از نگاه تماشاگران، بهرام عظیمی (تهران ۱۵۰۰) بهترین دستاورد فنی هنری، مهرداد غفارزاده (گیرنده) بهترین فیلمنامه

ویدئو: بهروز شعبی

(برادرم خسرو)، مجید توکلی (متولد ۶۵)، سیدجمال سیدحاتمی (لاک قرمز)، حمیدرضا قربانی (خانه‌ای در خیابان چهل و یکم)، سیدهادی محقق (ممیرو)

سی و سومین دوره: وحید جلیلود (چهارشنبه

ره: سعید روستایی (ابد و یک روز) سودای سیمرغ و بهترین کارگردانی لم از نگاه تماشاگران، محمدحسین ر.ر غبار) بهترین فیلم سودای سیمرغ داوران بخش نگاه نو، احسان بیگلری

معاون فرهنگی سازمان فرهنگی هنری از برگزاری یک مجموعه برنامه در هفته مقاومت خبر داد

هنر در رکاب «سردار دل‌ها»

با دومین سالگرد شهادت سردار دل‌ها حاج‌قاسم سلیمانی روز سه شنبه ۱۴ دی ۱۴۰۰ در فرهنگسرای ارسباران برگزاری می‌شود. در این برنامه طی مراسمی هنرمندان و صاحب‌اثر شاخص و تأثیرگذار با موضوع حاج‌قاسم سلیمانی معرفی و با اهدای جوایزی از ایشان تقدیر و تجلیل به‌عمل می‌آید.

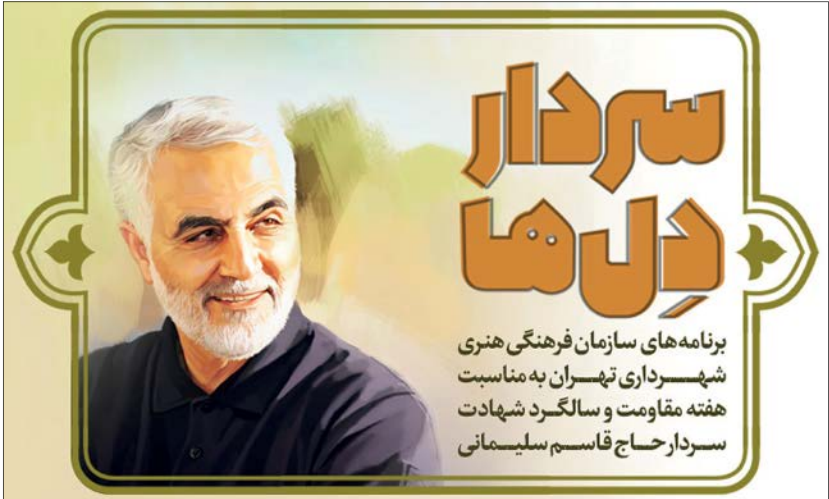
معاون فرهنگی سازمان فرهنگی هنری گفت: مجموعه نمایش میدانی با عنوان «این درد بی‌نهایت» با موضوع شهید حاج‌قاسم سلیمانی از روز دوازدهم تا چهاردم دی در ایستگاه‌های منتخب مترو و نقاط پرتردد شهر تهران اجرا می‌شود. نمایش «انتخاب»، «نامدار»، «سوءقصد»، «این و آن» و ... از جمله نمایش‌هایی است که در این ایام به اجرا درمی‌آید.

فاطمیان‌پور به مسابقه کتابخوانی «کتاب ماه» اشاره کرد و گفت: با توجه به این‌که ترویج کتاب و کتابخوانی اصلی‌ترین و زیربنایی‌ترین اقدام فرهنگی است، در همین راستا در دومین سالگرد شهادت حاج‌قاسم سلیمانی، مسابقه کتابخوانی از کتاب «مکتب سلیمانی» که به‌کوشش موسسه جوانان آستان قدس رضوی گردآوری شده است و زندگینامه خودنوشت

معاون فرهنگی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران مجموعه برنامه‌های فرهنگی این سازمان به‌مناسبت هفته مقاومت و دومین سالگرد شهادت سردار حاج‌قاسم سلیمانی با عنوان «سردار دل‌ها» را تشریح کرد. پایگاه خبری تحلیلی فرهنگ و هنر به نقل از سیدعلیرضا فاطمیان‌پور، معاون فرهنگی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران نوشت: این برنامه‌ها با رویکرد الگوسازی و معرفی مکتب و شخصیت حاج‌قاسم سلیمانی به‌عنوان یک قهرمان ملی به‌صورت مجازی و حضوری برگزار می‌شود.

فاطمیان‌پور در توضیح تولیدات موسیقی گفت: به‌مناسبت دومین سالگرد شهادت سردار سلیمانی، پوئم سمفونی «سرباز» توسط ارکستر سمفونیک در روز چهارشنبه هشتم دی ۱۴۰۰ در تالار وحدت اجرا شد. در همین راستا دو قطعه موسیقی با نام‌های «معرکه» و «میداندارها» با مشارکت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و موسسه فرهنگی هنری شهرستان ادب تولید و در فضای مجازی منتشر می‌شود.

وی درباره برنامه رقابتی این مجموعه برنامه‌ها توضیح داد: ویژه‌برنامه جایزه هنری «سردار دل‌ها» همزمان

راندندگان داوطلب و تاکسی‌های شهری نصب و چاپ می‌شود.

راندندگان داوطلب و تاکسی‌های شهری نصب و چاپ می‌شود. وی گفت: خانه‌موزه شهید آداک ویژه‌برنامه «پهلوان مقاومت» را با برگزاری مراسم سخنرانی، مداحی و تجلیل از خانواده شهدای مدافع حرم منطقه یک، همزمان با دومین سالگرد شهادت سردار سلیمانی اجرا می‌کند. فاطمیان‌پور در پایان به تولید محصولات توسط سازمان فرهنگی هنری اشاره کرد و گفت: کمیک‌موشن «چهل سردار» داستانی دنباله‌دار است که با هدف معرفی و الگوسازی از سرداران اسوه برای نوجوانان تولید و در فضای مجازی منتشر می‌شود. همچنین هر یک از مناطق ۲۲ گانه و فرهنگسراهای خاص اقدام به تولید یک عنوان محصول مجازی با رویکردهای هفته مقاومت و مکتب حاج‌قاسم کرده و در شبکه‌های اجتماعی منتشر می‌کنند.

سردار با عنوان «از چیزی نمی‌ترسیدم» برای مخاطبان نوجوان و جوان با موضوع شهید سلیمانی برگزار می‌شود. وی افزود: همچنین جشنواره کتاب‌سازی با عنوان «قهرمان من» برای کودکان و نوجوانان برگزار می‌شود. برای شرکت در این جشنواره کودکان یا نوجوانان باید یکی از روایت‌ها یا داستان‌های کوتاه از زندگی حاج‌قاسم را از منابعی که معرفی می‌شود انتخاب کنند و براساس الگو و آموزش‌های ارائه شده یک کتاب با توانمندی خود تولید کنند. در نهایت به کتاب‌های منتخب جوایزی اهدا می‌شود.

فاطمیان‌پور بیان کرد: پویش میدانی «قهرمان من» در ایستگاه‌های مختلفی در سطح شهر راه‌اندازی می‌شود. در این پویش نشان و تصویر شهید سردار سلیمانی و شعار «قهرمان من» و استیکر آن روی شیشه خودروی

عکس: ایرنا

لاره، شخصیت بزرگ ب مکتب را به جهان نگری در مورد مکتب جنگ نابرابر رسانه‌ای، هم قرار دهیم.»